

[Holstein.]

dette store nationale Beskæftigelsesforetagende, som jeg har det. I saa Tilfælde vil jeg gerne fremsætte Anken med den Modifikation, at naar Fagforeningsledere og Arbejdsgivere ikke viser mere Æresforpligtelse og Pligtfølelse i et stort nationalt Foretagende som dette, kan man ikke bevilge Entreprenører og Arbejdere Penge til nye store nationale Foretagender — jeg tager altsaa Arbejdsgiverne med ind i Kredsen af dem, mod hvilke jeg retter min Anke.

Den højtærede Statsminister kom derefter ind paa mine Udtalelser om Skole-spørgsmaal, paa min Beklagelse af den Artiums- og Universitetsrabies, der, som jeg sagde, hersker i alle Lag af Befolkningen, ikke blot i den mindre bemidlede, men i alle Lag af Befolkningen. Jeg udtalte Haabet om, at det for den mindre bemidlede Befolknings Skyld maatte vise sig muligt at finde Veje til at bremse denne Rabies. Dette tog den højtærede Statsminister mig ilde op som et Attentat, som en Forfølgelse af den mindre bemidlede Befolknings Trang til det, han kalder: kulturel Højnelse.

Jeg vil dertil sige, at mine Udtalelser aldeles ikke var rettet som en Anke mod den mindre bemidlede Befolkning, men ial Almindelighed som en Anke mod den Rabies, der grasserer i alle Lag af Befolkningen, og naar jeg særlig ønsker den stoppet for den mindre bemidlede Befolknings Skyld, er det udelukkende, fordi den mindre bemidlede Befolkning lider langt mere økonomisk under denne Rabies end den mere velstillede Befolkning; men jeg ønsker og har gentagne Gange udtalt offentligt paa politiske Møder og ved andre Lejligheder, at Myndighederne i langt højere Grad, end Tilfældet er, bør forhindre, baade at de mindre bemidlede og de velhavende Familiers ubegavede Børn fylder Tiden op i Gymnasier og Universitetet for de begavede Børn, ligegyldigt af hvilke Lag af Befolkningen de er rekruterede.

Jeg har for længst udtalt offentligt, at Skolen under den Ordning, som vi har haft siden 1903, endnu mindre end under den tidligere Ordning har været i Stand til at løse sin Opgave: at give den Befolkning, der studerer i Gymnasieklasserne, en højere Almendannelse i Ordets sande Betydning. I Stedet for paa god demokratisk Vis at give en højere Almendannelse til en intellektuel Elite af alle Samfundslag har den paa daarlig demokratisk Vis indrettet sig paa at give en Allemands Gennemsnitsdannelse til hvem som helst.

Jeg har endvidere udtalt, at den sociale Ulighed i vort Samfundsliv ikke har

sit Udspring i Skoleundervisningens Art og Genstand; den udspringer af helt andre Forhold, først og fremmest af den mest skæbnesvangre af alle de naturlige Uligheder, nemlig Aandsevnernes uafvendeligt forskellige Fordeling mellem Menneskenes Børn. Men det burde saa i det mindste tilstræbes, at de unge, som er uegnede for videnskabelige Studier, ikke bliver en Hindring for, at de intelligente og fremmelige faar saa megen Undervisning, som de har Krav paa, og det maa sikres, at ubemidlede Folks begavede Børn stedse kan faa Del i den bedste Undervisning, som Samfundet er i Stand til at give.

Demokratiet har, som en fransk Politiker saa rigtigt har fremhævet, ingen Interesse i at underordne den højere Undervisnings Emner, Metoder og Maal under Hensynet til et vist Klientels Vaner, Bekvemmelighed eller Forfængelighed; det fordrer, at denne Undervisning, naar dens Formaal og Vilkaar en Gang er fastslaaet, gøres tilgængelig for alle dem, der skønnes egnede til at modtage den.

Tør jeg spørge den højtærede Statsminister, om der i denne Opfattelse af Skoleproblemet er noget som helst udemokratisk eller noget som helst klassebetonet? Nej, den højtærede Statsminister har ingen som helst Ret til at tyde mine Udtalelser saaledes, at det er den mindre bemidlede Befolknings Lyst til at faa sine Børn bibragt den bedst mulige Undervisning, jeg vil til Livs.

Jeg vil til Livs det fuldkomne Spild af Tid og Penge for den mindre bemidlede Befolknings Børn, som vi i saa stigende urovækkende Grad er Vidne til paa Grund af den grasserende Rabies, jeg har omtalt, en Rabies, som forleden under en Polemik i „Berlingske Tidende“s Skoleafsnit til fulde blev anerkendt af en juridisk Professor som Vinding Kruse og en københavnsk Borgmester, som er en erfaren Skolemand, Borgmester Kaper. Saa den højtærede Statsminister har aldeles ikke nogen som helst Adkomst til at mistænkeliggøre mine Hensigter eller mine Ønsker paa dette Omraade.

Jeg gaar dernæst videre og vender mig til den højtærede Statsministers Omtale af min Stilling til Forsvarsspørgsmaalet. Den højtærede Statsminister hævdede, at den parlamentariske Fremgangsmaade, jeg havde anbefalet med Hensyn til denne Sags Behandling, ikke tydede paa, at jeg omfattede den med Alvor.

Jeg skal dertil sige, at jeg omfatter denne Sag med nøjagtigt den Alvor, som